

PALTROCK ATEX THEMADAG

Utrecht, 14 november 2023

*Het meten van brandbare gassen en dampen met
de nieuwste technologieën, waarom en hoe?*

Eerst even voorstellen

- Khoa Nguyen
- Woonachtig in Groningen en vader van 9 maand jonge Lyo
- Achtergrond in Technische Bedrijfskunde en Executive MBA
- Werkzaam als Commercieel Directeur bij BaSystemen
- Geniet van koken, motorsport en gadgets

BaSystemen

Betere Arbo Meetsystemen
Verkoop, verhuur, onderhoud en kalibratie
One-stop-shop voor HSE professionals

Hoofdkantoor in Groningen
Servicepunten in Amersfoort en Pernis

Actief in de BeNeLux
Nauw betrokken bij NVVK en NVvA

GASDETECTIE

STOF

FIT TESTING

TRILLING

GELUID

LUCHTBEMONSTERING

**ALLEENWERKERS
BEVEILIGING**

**SERVICE EN
KALIBRATIE**

**ELEKTROMAGNETISCHE
VELDEN**

KLIMAAT

Waarom:

De historie van gasdetectie

Hoe:

Sensortechnieken

Nieuwste technologieën:

Waterstof

Connected Gebiedsbewaking

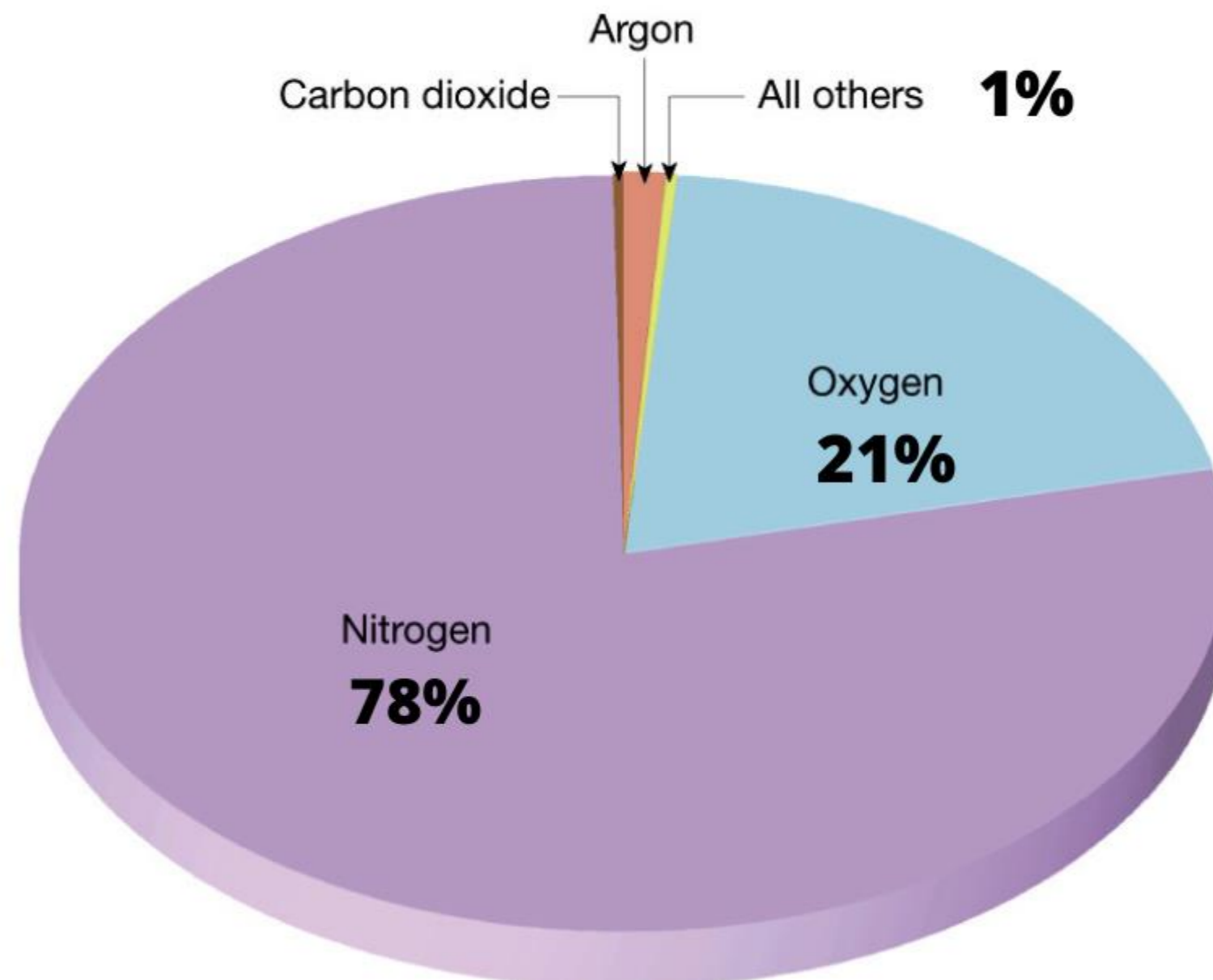
Robotisering

*“Het meten van brandbare gassen en dampen met de **nieuwste technologieën, waarom en hoe?**”*

Waarom gasdetectie?

Compositie van onze atmosfeer

Potentiële afwijkingen in de atmosfeer

There must be something in the air

The most dangerous gases in mining

Firedamp

Methane

- Colourless
- Odourless
- Explosive

Whitedamp

Carbon
Monoxide

- Colourless
- Odourless
- Explosive/Toxic

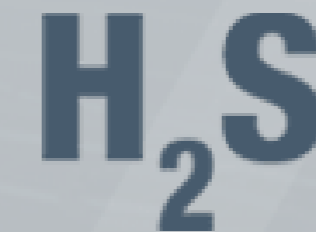
Blackdamp

Carbon
Dioxide

- Colourless
- Slight acrid smell
- Toxic

Stinkdamp

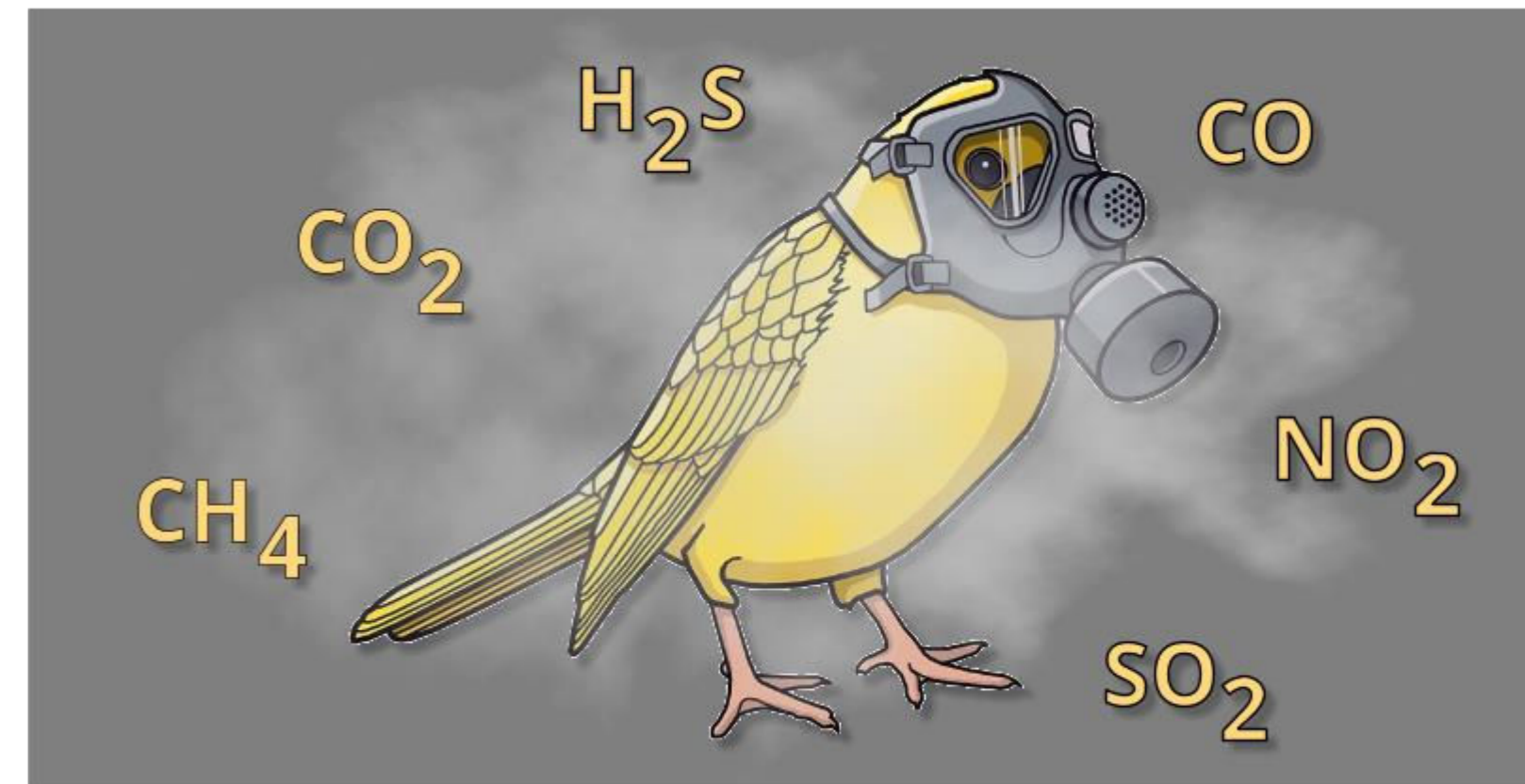
Hydrogen
Sulfide

- Colourless
- Rotten egg smell
- Explosive/Toxic

Mijngas

Brandbaar, giftig, reukloos gas dat in steenkoolmijnen kan voorkomen

Hoofdbestanddeel is methaan (CH₄)
(LEL = 4,4 %, UEL = 16 %)

“Vroeger namen mijnwerkers kanaries mee naar beneden om hen te waarschuwen voor het gevaar van mijngas. Als in de mijn giftige stoffen aanwezig waren, legde de zangvogel als eerste het loodje. Mogelijk komt hier ook de uitdrukking van-je-stokje-gaan vandaan”

Davylamp

The miners' safety lamp
1815, Sir Humphry Davy

Vlam wordt binnen de lamp gehouden – flame arrestor
Hoogte van de vlam geeft indicatie van de concentratie

Mijnstof

Adequate adembescherming tegen mijnstof?

Van toen, naar nu

Hoe: sensortechnieken

Halfgeleider

Thermal Conductivity

Elektrochemisch

Pellistor

NDIR

MPS

PID

Halfgeleidersensor

Op basis van elektrische geleiding

Brandbare gassen worden geabsorbeerd op het oppervlakte van de halfgeleider (bijv. metaaloxide – MOX sensor)

Voordelen: voordelig en snelle respons

Nadeel: niet specifiek, gevoel voor temp/druk

Meetrange: ppm niveau

Pellistor Sensor

Ook wel katalytische LEL sensor genoemd

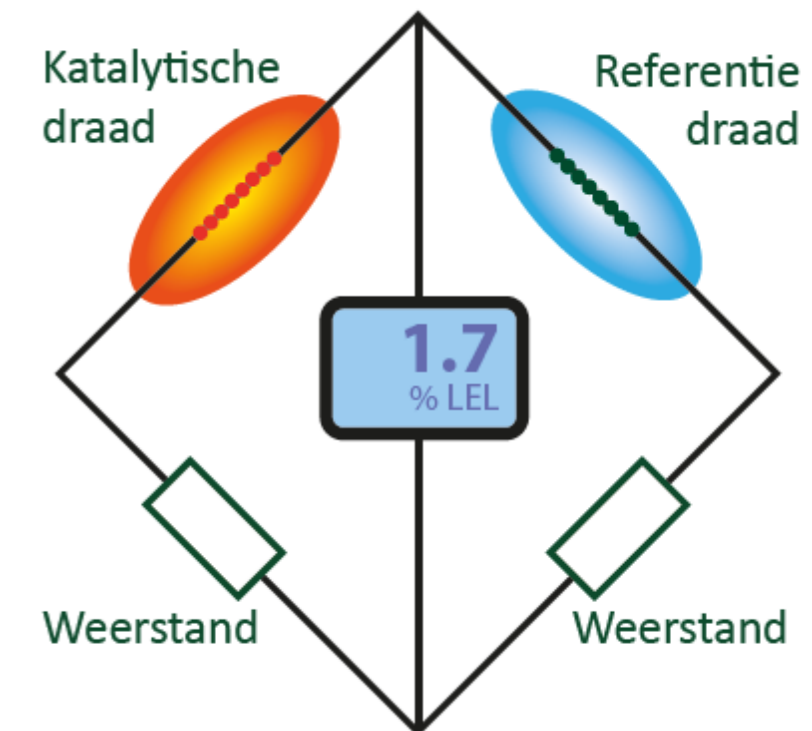
Op basis van weerstand (brug van Wheatstone)

Brandbare gassen ontbranden door katalysator en verhogen de temperatuur en weerstand t.o.v. de referentie

Voordelen: bewezen techniek, lineair en zeer geschikt voor CH₄

Nadelen: heeft O₂ nodig, kans op vergiftiging, niet fail-safe

Meetrange: %LEL

TC (Thermal Conductivity) Sensor

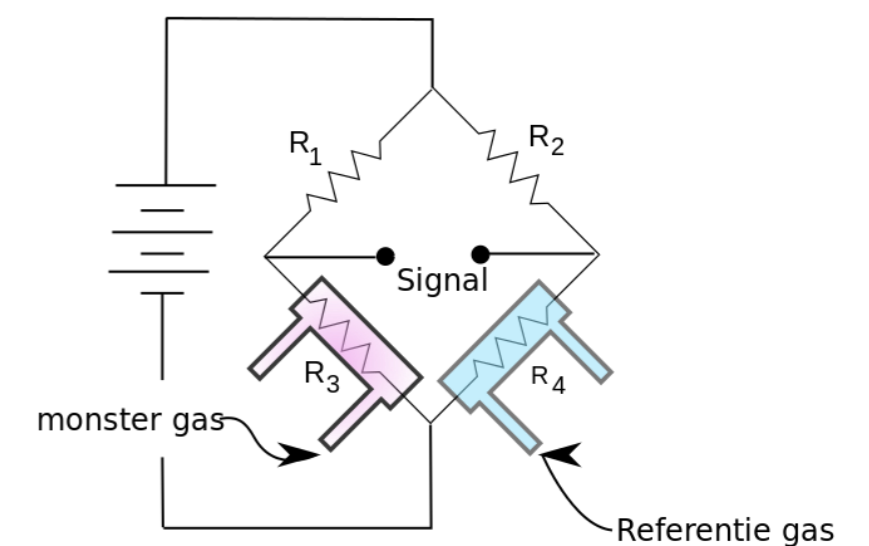
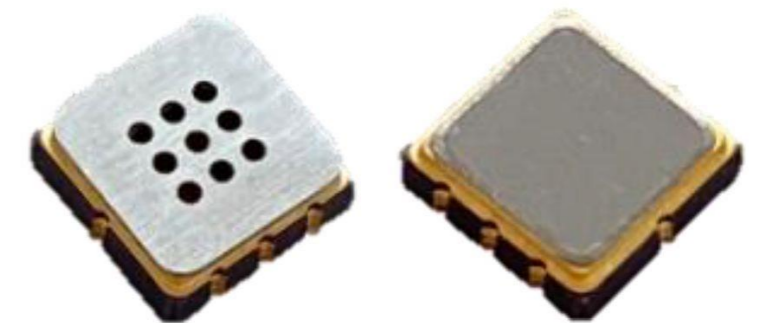
Op basis van thermische geleiding

In tegenstelling tot Pellistor komt gas niet tot ontbranding

Voordelen: kunnen tot 100 volumeprocent meten

Nadelen: hoge onderste detectielimiet

Meetrange: %VOL

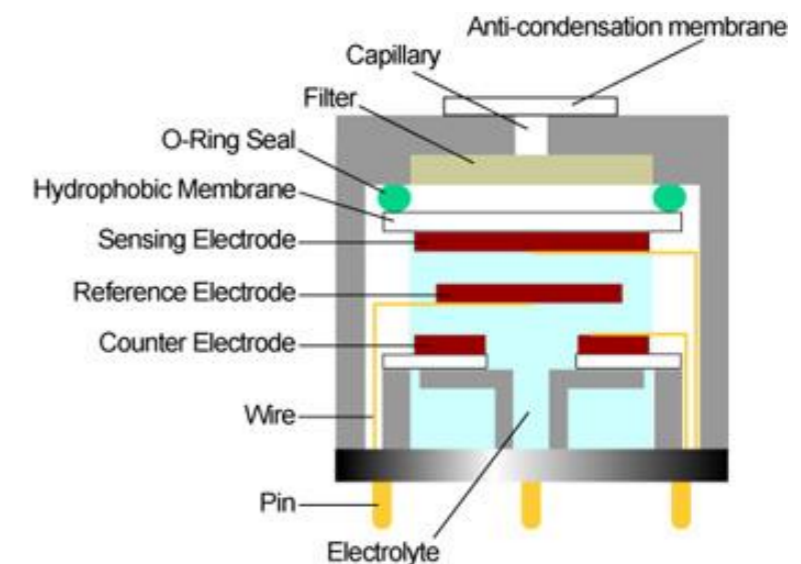
Elektrochemische Sensor

Op basis van elektrolyt, specifiek voor het doelgas, welke reageert bij de aanwezigheid hiervan.

Voordelen: gasspecifiek(er) en voordelig

Nadelen: mogelijk kruisgevoelig, kans op vergiftiging

Meetrange: ppb, ppm

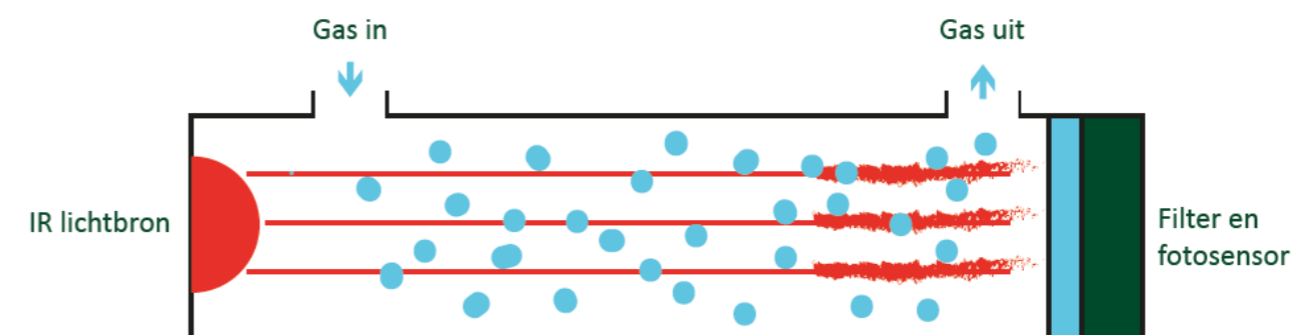
NDIR Sensor

Op basis van specifieke golflengte waarop het gas IR licht absorbeert

Voordelen: fail-safe, tot 100 %VOL mogelijk

Nadelen: kostbaar, detecteert geen waterstof (H₂) of acetyleen

Meetrange: %LEL en %VOL

MPS Sensor

Molecular Property Spectrometer; 'een laborant in een sensor'

Op basis van verschillende micro-sensoren (o.a. resonantie en thermische analyse)

Voordelen: accurate LEL metingen, gasclassificatie, geen sensordrift

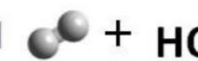
Nadelen: kostbaar, nog geen bewezen techniek

Meetrange: %LEL

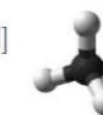
CLASS 1: Hydrogen
Molecular weight: 2.0 [g/mol]
Density: 0.09 [kg/m³]
carbons: 0

CLASS 2: Hydrogen Mixture
Avg. Mol. weight: 2-14 [g/mol]
Avg. Density: 0.1-0.6 [kg/m³]
carbons: varies
*This classification is unique as it guarantees the presence of hydrogen and another flammable gas

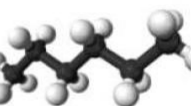
CLASS 3: Methane/Natural Gas
Avg. Mol. weight: 16 to 19 [g/mol]
Avg. Density: 0.6-0.9 [kg/m³]
Typical # carbons: 1-2

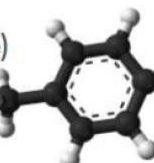
CLASS 4: Light Gas (or Light Gas Mixture)
Avg. Mol. weight: 25 to 65 [g/mol]
Avg. Density: 1.2-2.5 [kg/m³]
Typical # carbons: 2-3
Likely Gases: Ethane, Propane, Butane, Isopropanol

CLASS 5: Medium Gas (or Medium Gas Mixture)
Avg. Mol. weight: 55 to 90 [g/mol]
Avg. Density: 2.5-4.25 [kg/m³]
Typical # carbons: 3-7
Likely Gases: Pentane, Hexane

CLASS 6: Heavy Gas (or Heavy Gas Mixture)
Avg. Mol. weight: 90+ [g/mol]
Avg. Density: 4.1+ [kg/m³]
Typical # carbons: 7+
Likely Gases: Toluene, Xylene (aromatic hydrocarbons)

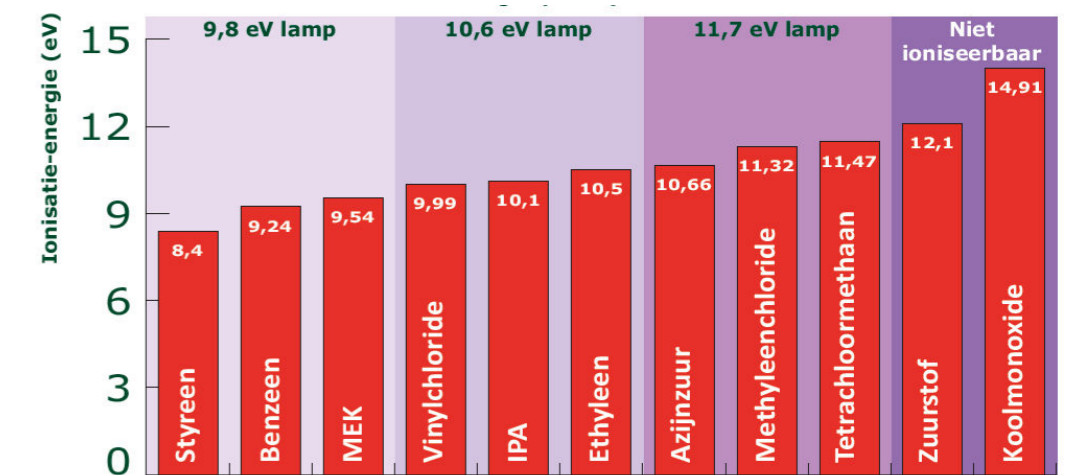
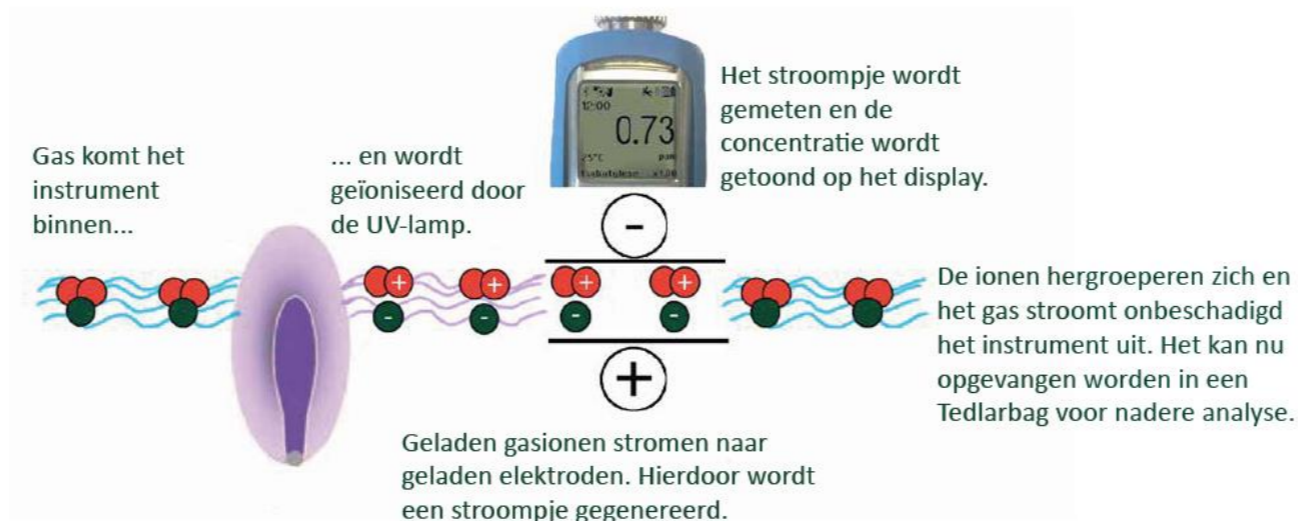
PID Sensor

Photo Ionization Detector

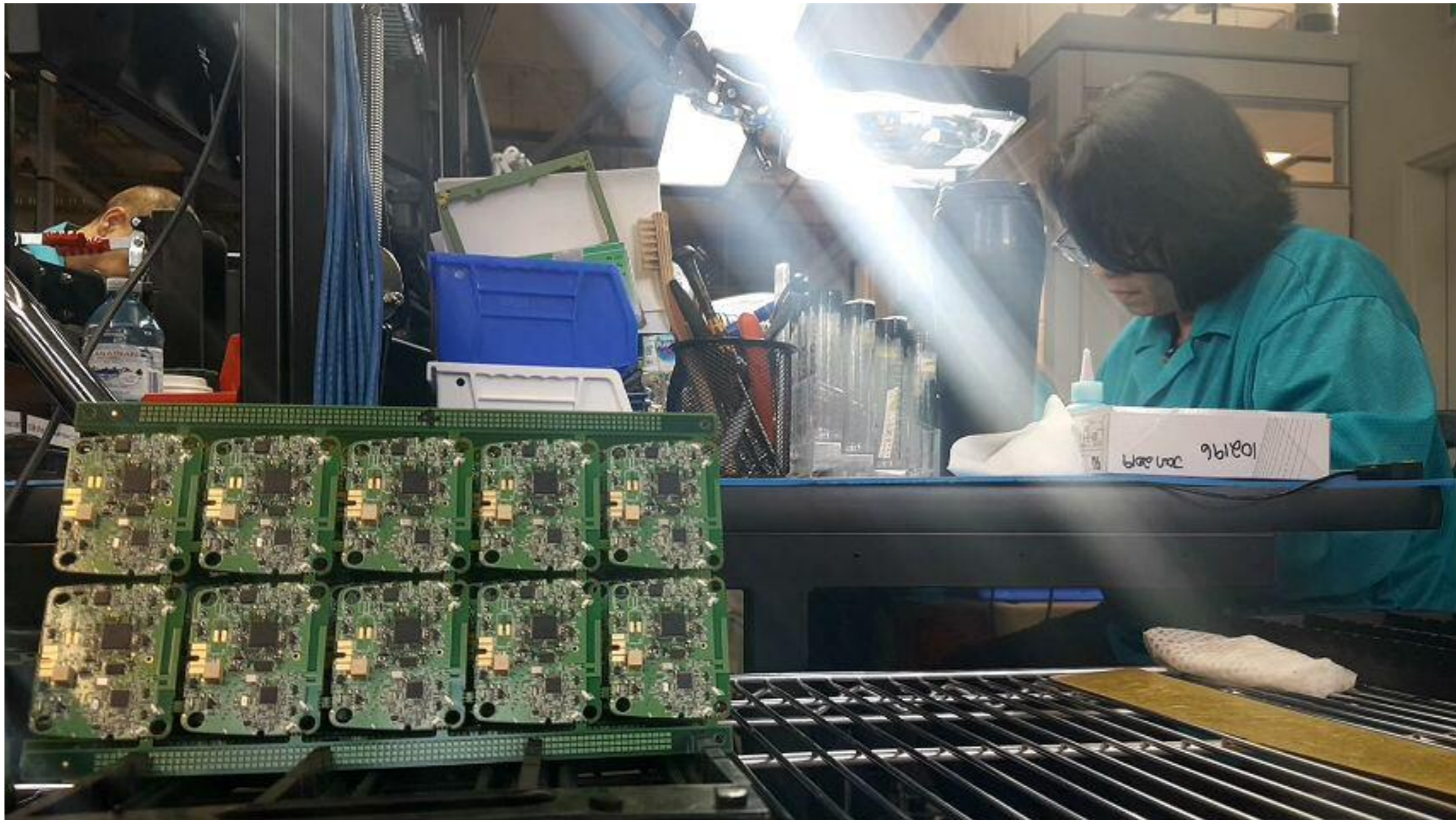
Voordelen: erg snel en lage detectiegrens (ppb)

Nadelen: niet specifiek, kostbaar

Meetrange: ppb, ppm

Productontwikkelingen

Decarbonisatie vraagt om innovatie

Waterstof

Lichter dan lucht

Lage ontstekingsenergie benodigd

H₂ gemengd met O₂: **knalgas**

Lower Explosive Limit: 4%VOL, ofwel 40.000ppm

Upper Explosive Limit: 75%VOL, ofwel 750.000ppm

De uitdaging

Waterstof en methaan kunnen gezamenlijk of langszij getransporteerd en gebruikt worden.

Hoe kan selectief H₂ gemeten worden binnen de relevante range van het gas?

Vanwege brede range tussen LEL en UEL bij voorkeur parts per million, %LEL en %VOL, hoe?

Niet eenvoudig, combineren van meerdere sensortechnieken vereist met een intrinsiek veilig design voor ATEX certificering.

Teledyne GS700 Hydrogen

Alles-in-1 waterstof lekzoeker en detector

Speciale pellistor / thermal conductivity sensorcombi voor H₂

NDIR (infrarood) sensor voor overige brandbare gassen

0 – 10.000 ppm / 0-100 %LEL / 0-100 %VOL

Niet kruisgevoelig voor methaan

ATEX gecertificeerd

Connected Safety tijdens Turnarounds en Shutdowns

De uitdaging

Verhoogd risico op aanwezigheid van explosieve en toxische gassen en dampen tijdens (project)werkzaamheden zoals een industriële Turnaround.

Hoe kunnen verschillende type gassen continu gemeten worden, met de mogelijkheid om anderen tijdig op de hoogte te brengen van een verhoogd risico?

Honeywell RigRat Areamonitor

Zelfstandige, verplaatsbare gasdetector met vele draadloze configuraties

Tot 8 weken bedrijfstijd

Samen te stellen tot wel 6 sensoren, diffusie of pomp

ATEX Zone 0

1-knops bediening, robuust en opvallend

Centraal verbonden

Combineren met draagbare detectoren

Centrale uitlezing

Aansturen externe sirenes

Onderling verbonden

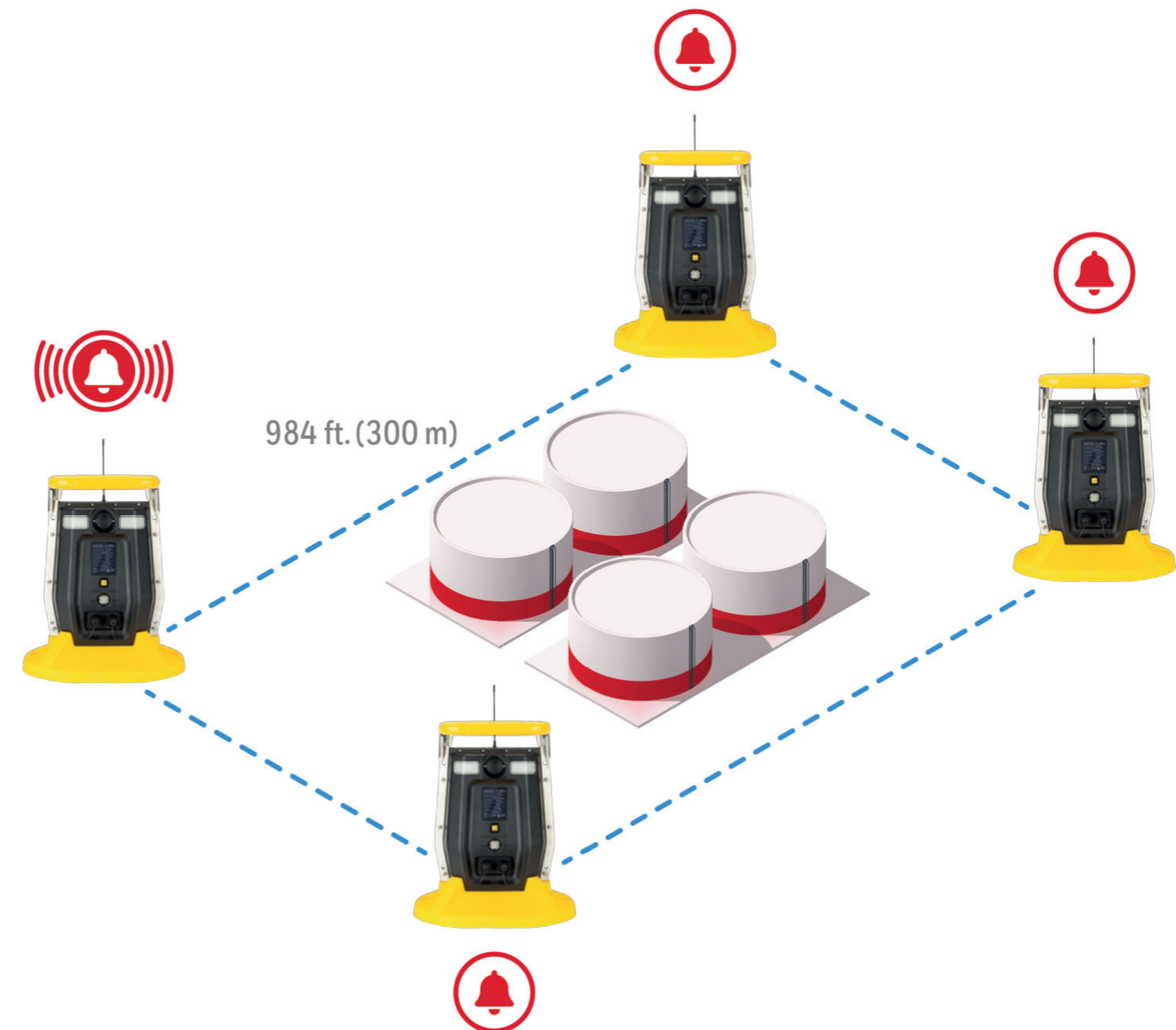
Closed loop

868 MHz, 900 MHz of 2,4 GHz

1 in alarm, allemaal in alarm

Tot 8 systemen in een groep

Zelfhelend

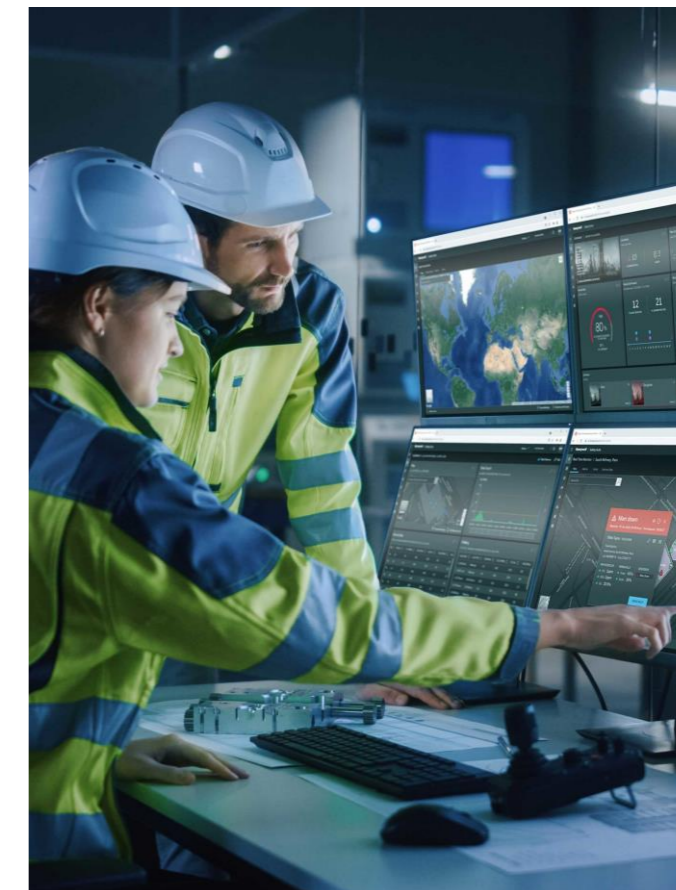
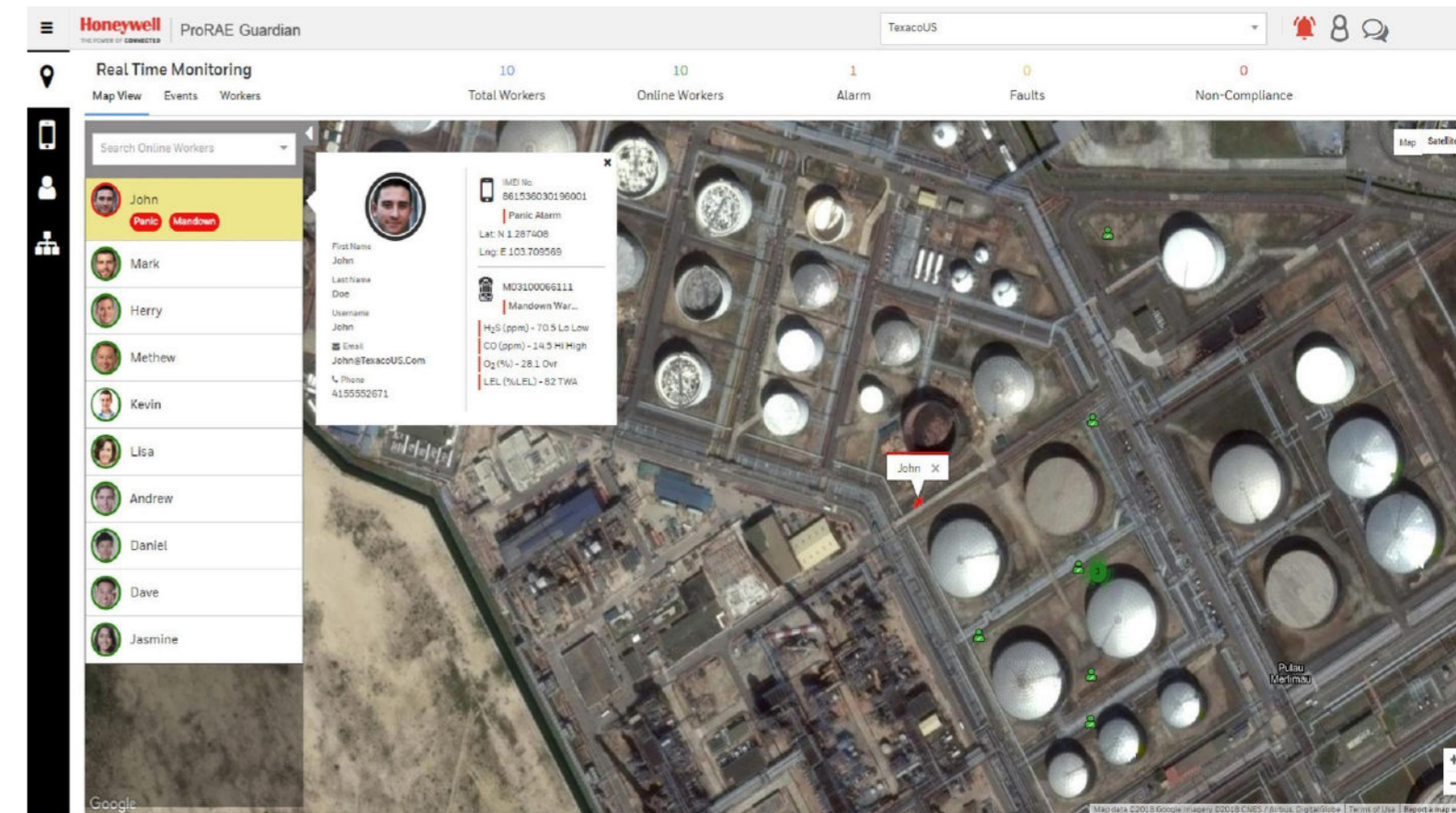
Direct-to-cloud verbonden

NB-IoT (Narrow Band Internet of Things)

Direct verbonden met centralist (CCR)

Elke 30 seconden datatransmissie

Betaalbaar, kostenefficient, veilig en sterk bereik

Veilig verkennen van incidentlocaties

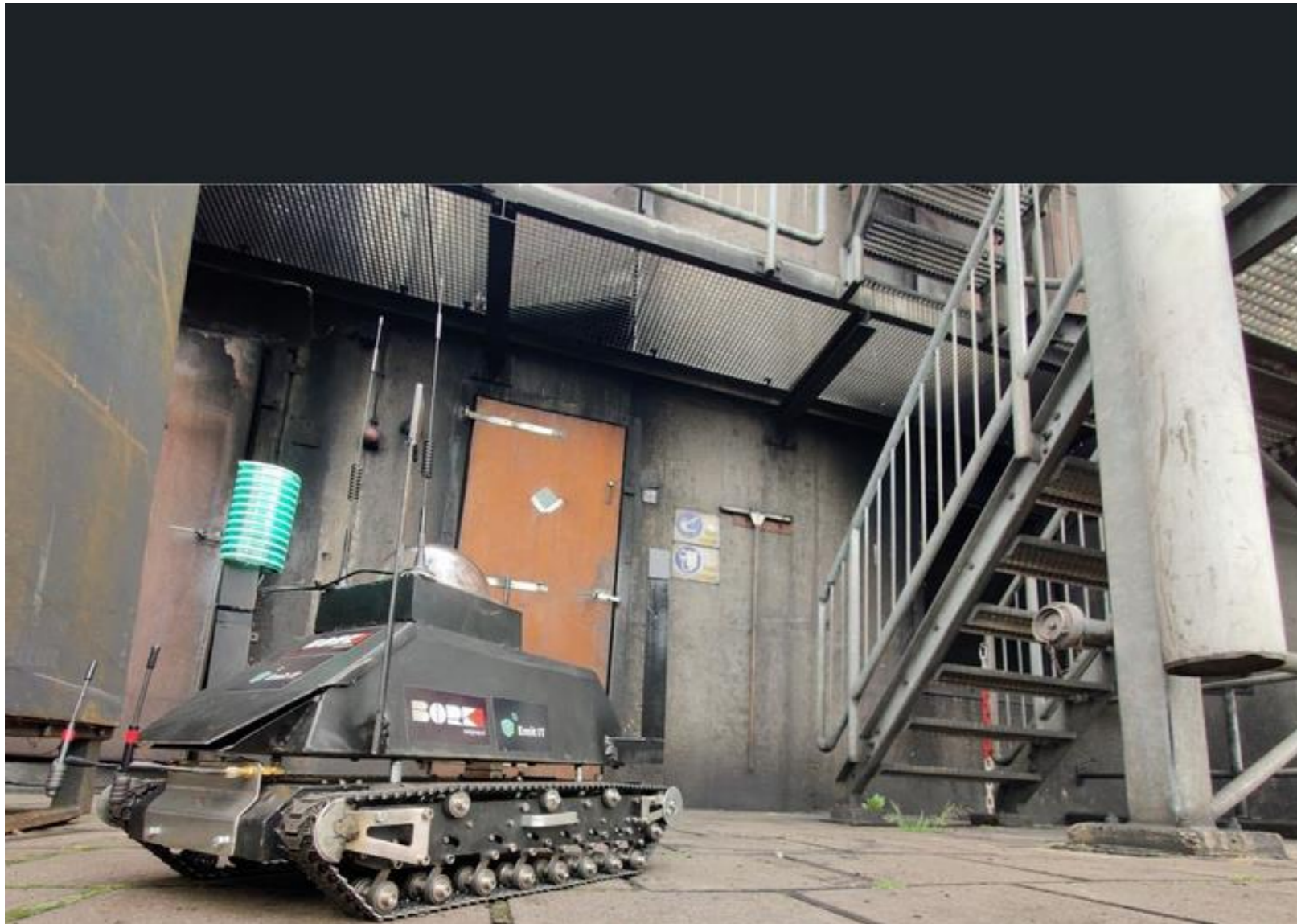

De uitdaging

Aankomen op een incidentlocatie met een verhoogd risico op brand en/of explosies.

Hoe kunnen we een inschatting doen van de situatie en atmosfeer voordat we mensen erop af sturen, tijdens een situatie waar zicht en toegankelijkheid beperkt is?

BAS

 Emit IT
360volgers
3 w •

Zoals u misschien al hebt gezien hebben wij onlangs de mogelijkheid gehad om verschillende competenties op het gebied van techniek en innovatie samen te voegen in een robot die levens kan redden!

Dit project is tot stand gekomen na een initiatief vanuit **Bork Groep** die nauw samenwerkt met de veiligheidsregio's / brandweer korpsen om ondersteuning te bieden tijdens calamiteiten en nasleep hiervan. De levensreddende robot kan worden ingezet om voorverkenning te verrichten tijdens een calamiteit. Zo kan de rover genaamd: "Bork Automated Services; BAS" ingezet worden door de hulpdiensten om snel te bepalen of het veilig genoeg is om een incident te naderen, of dat het verstandig is om te kiezen voor een andere aanpak.

Lees op onze website meer over hoe Emit IT samen met **Bork Groep**, de **Veiligheidsregio Drenthe**, **BaSystemen**, **ASTRON**, en de **Brandweer** hun kennis hebben gebundeld waaruit BAS is geboren:

<https://lnkd.in/d9wkKWJg>

BASS

The word "BASS" is written in a bold, white, sans-serif font against a dark grey background. The letters "A" and "S" are partially overlaid by a pattern of red and white diagonal stripes that radiate from the top right towards the bottom left. The "B" is on the left, followed by "A", and "S" is on the right. The stripes are thick and create a strong visual contrast with the white letters and the dark background.

BEDANKT VOOR DE AANDACHT!

